

U J P E S T.

Társadalmi, hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési ár:	Hirdetéseket és nyiltttereket felvesz a kiadóhivatal.	Szerkesztőség és kiadóhivatal, hová a lap szellemi részét illető küldemények és előzete- tések küldendők:
Egy évre 5 frt — kr.	Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	VIII., Eszterházy-utca, 6. sz. 1. emelet, 3. ajtó.
Fél évre 2 frt 50 kr.		Kéziratok nem adatnak vissza.
Negyed évre 1 frt 25 kr.		
Egyes szám ára 10 kr.		

A bírójelölt.

Ujpest község beteg, igen beteg társadalmát komoly izgalomba hozta ama rendkívül fontos kérdés, hogy ki legyen a betöltendő bírói állásra a kiszemelendő egyén.

A nagy közönség, a nép tömege, mely mindennel inkább foglalkozik mint a közügyek iránti érdeklődéssel, most valóságos lázban van ezen a község és polgárságra nézve felette vitális kérdés miatt.

Mintha a világ fordult volna fel, úgy változott meg a mindig közönyben tespedő újpesti nép, — a tétlenségbe hanyatlott életerős testét, az érdeklődés égető sugarai felgalvanizálták.

Társadalmi köreinek összes árnyalatai és rétegei pszichológiai búvárlatokat tesznek, a szalonok fényes és sima padlózatán, az iparosok szerény műhelyeiben, a nyugdíjazottak csendes lakjaiban, a csapszékek zajos helyeiben, keresendő azon alkalmas polgárt, ki ama rendkívül fontos, de egyszersmind kényes állásra kiszemelhető volna, melyet újpesti bírói állásnak nevezünk.

Mi ezen szokatlan érdeklődést, többnek mint természetesnek találjuk.

Mert annyi csalódás után, mint a mennyit Ujpest községe emberekben, kiválasztottjaiban már csalódott, könnyen megérthetővé teszi is a mostani feszült érdeklődést, meg is magyarázza e kérdés okozta lázas állapotát.

Ha a község háza otthona volna az önzetlenség és becsületnek, e a honfiai erénynek legbecsesebb kincsének, — ha ott az ügyek vezetése oly tiszta volna mint a minő tiszta csak lehet a lelkiismeret forrásából kiömlő sugár, — és nem az a mi, a corruptiónak tetőpontját elért bünbarlang, melyben a viászaélések, a törvénytenségek, a sikkasztások, a zsarolások napirinden vannak — szóval ha ott a község szénája szalmája kifogástalan rendben volna, még akkor is a tetszhalottként az elkeseredés ravatalán fekvő népnek az érdeklődés villanyszikrája által történt felébredését, a mostani bíró Uhlarik Károly elviselhetlen kényúri hatalmaskodásának meg sokallásában és személyének mint kihívó modorának megütálásában mint az ok szülte okozatot feltalálnunk kell.

Most a nép annyira elkeseredett mostani bírája Uhlarik Károly gyalázatos működése, oktalan és durva fellépései és vérfagyasztó ténykedései felett, hogy, ha oly

törvénytisztelő, oly higgadt, oly türelmes nem volna mint a milyen, jóllehet már réges régen azon elvből kiindulva „szeget szeggel“ megteszi vele azt amit Pausaniással megtett saját atyja, anyja, hogy élve befalazza őt és a befalazott kiéhezettnek holttestét kirugja nemcsak Ujpest, de a haza földjéről is.

Nem túlzás e hasonlatképen felhozott képlet, hanem a közvélemény hangulatát hamisítatlanul hűen visszadó tükör.

E szerint mi legkevésbé sem csodálkozunk azon, ha a népnek apraja nagyja másról ez idő szerint nem is igen beszél mint a leendő bíróról, illetve az ezen állásra kiszemelendő alkalmas egyénről.

De ime a nép által kifejtő a bírókandidatus személyét illető lázas keresgélés közt fájdalom! arról vagyunk kénytelenek ismét szomorú meggyőződést szerezni, hogy a nép a multnak tapasztalatain nem tud, vagy nem akar okulni, — hogy sokat felejt, amit pedig felejtene nem szabad volna, azonban nem tanult semmit ámbátor sokat igen sokat tanulhatott volna.

Halljuk, pedig azon mngbotránkozott hirt, hogy a bírói polezra való felemelésre bizonyos körök, oly személyek nevét rebesgetik, kik közül különösen az egyik, sokkal közelebb áll az erkölcsi sírhoz, a megbecsületlenítő börtön falaihoz mint saját családjához, melyhez pedig igen közel áll.

Hát mi valóban nem értjük és nem érthetjük a népet, ezt az annyira kizsákmányolt és megcsalott újpesti népet, hogy voltaképpen nincs-e annak józan és egészséges emberi agya mellyel gondolkozni, nincs-e neki nemes szive mellyel a becsületért és tisztességért érezni tud,

Avagy eben gubát akar a nép cserélni? Uhlarik helyett egy egyént óhajt, kit a fővárosi tanács hivatalától rútol kicsapott és ki ellen hivatalos minőségben állami bélyegekkal elkövetett csalárd visszaélés miatt bünyenyítő per is van folyamatban. Olyant szemel ki bírójelöltjének, ki maholnap az ügyészi indítvány értelmelmében a vádlottak padján tartozik az igazságszolgáltatásnak bünei felől számot adni.

Hogy annyira kóros elmebeteg, vagy magáról annyira megfeledkezett volna a nép miszerint ily fajta embert komoly kombinációba hozzon, azt hinni mégsem akarjuk.

Van okunk nem a legjobb és legszebb véleményt táplálni az újpesti közönség iránt,

de azért mégis sokkal több becsületérzést hiszünk benne, semhogy ily egyénnel saját és a községnek a nagy világ előtt ugyis megbarnult reputációját teljesen befektíteni akarná.

Hogy minő ember kell az újpesti bírói székbe, azt már mult számunk vezércikkében világosan elmondottuk.

A mennyiben azonban jóakaró tanácsunk siket fülekre talált és daczára a megjelölt egyenes utnak a nép inkább kacskaringós, tekervényes, kátyus uton botorkál, — a bennünket megillető kötelesség a társadalom és közönség érdekében minden erőnk-ből kitelhető megtenni, készlet ismét, — midőn már a mozgalmas választási élet zsbivásárján megkezdődtek a licitációk, midőn a községnek széltében hosszában eget, csillagokat, boldogságot s mennyországot ígérni hallunk, a községnek és polgárságnak, de azért tenni a községért, a népért nem látunk semmit, — hogy szavunkat felemeljük azokhoz intézve és azok számára, kik hivatvák a megválasztandó bíróval a rég sovárgott üdvös jövőjét e poklok mélyéig romlott corrupt községnek végre valahára már megalkotni.

Az a toll mely mindenkoron a sajtónak az egész országba repülő szárnyainak adta át a haza és a nemzet üdveért lángoló keblének érzését az antiszemitizmus magasztos elvét, hogy vigye azt el szerte a hazában, hadd pengesse az a magyar szivek szorult hurjait addig míg a rokon ajkak nem zengik az egyesülést a zsidó járómból kibontakozni akarni, — az a toll most a szomorú községi állapotoktól szorongattatva kénytelen egy zsidó mellett foglalni állást, egy oly zsidó mellett ki ez idő szerint csak is egyedül, de kizárólagosan egyedül képes volna ismert erélyénél, független állásánál és nagy vagyonánál fogva mint újpesti bíró a község háza Augiás istállóját kitisztítani.

És ez az egyén Wolfner Lajos börtöngyáros.

Mi a szorosán vett község érdekét tartjuk szem előtt, midőn Wolfner urat hozzuk javaslatba a bírójelöltségre, eltekintve attól, hogy ő zsidó. — De ha őt egyenesen mint zsidót ajánljuk is, tántorítatlanul vallott antisemita elveink ellen egy cseppet sem vétkezünk, mert mi annyira antisemiták nem voltunk és nem leszünk soha, hogy egyes zsidóknak esetleg meglévő érdemeit is, már elvünknel fogva bűnnek tartjuk.

Feltesszük mi az érdemre mindenkor a koronát, viszont korbácsoljuk mi a bűnt mindenkor, ahol azt felelljük. — Amint mi keresztények által elkövetett bűnöket kötelességünknek ismerjük a haláláig üldözni, úgy nem mulasztjuk el esetleg egyik vagy másik zsidónak elismert érdemeit megdicsérni.

Már pedig Wolfner ur a községvárosi bűnbanda által eltussolni akart Vida-féle, sikkasztási esetből folyólag oly elismerésre méltó, dicsérendő és tisztelni való erélyt fejtett ki, hogy neki mi is azért, mint rendíthetetlen antisemiták feltétlen bizalmunkkal és határtalan tiszteletünkkel adózni kénytelenek vagyunk.

Ezzel az esettel Wolfner Lajos ur napnál fényesebben bizonyította hogy ő feltétlenül az igazság embere és a bűnnek kérelhetetlen üldözője; már pedig csak ilyen ember kell, még ha az zsidó is ujbpesti bírónak, — más anyagból gyúrt nem arra való, ujbpesti bírónak nem alkalmas.

Mi tudjuk sőt megvagyunk arról győződve, hogy Wolfner ur sokoldalú elfoglaltságánál fogva nem vállalná el a reá eső választást. — Azonban ez nem egészen az ő akaratától függ. — Neki a törvény értelmében az állást megválasztása esetében elfogadnia kell és ha a választásnak erkölcsi jelentőségét és értékét latolgatni fogja, akkor hisszük is, hogy ő a törvényben meghatározott válság díjjal az állástól menekülni nem fog akarni. —

Elfogja pedig fogadni azért mert polgári kötelesség ott szolgálni a közjót és közérdeket, ahol azt a szükség parancsolólag megköveteli: de elfogadja már azért is, mert szerénysége mellett önnön maga, be kell hogy lássa miszerint csak az ő vasereje képes egy népes községet, melynek ő is polgára a végelpusztulástól megmenteni és

csak az ő rendkívüli erélye szakíthat véget azon gyalázatos corruptionnak mely a községvárosban uralkodik.

Mi a község érdekében hinni szeretjük azt, hogy Wolfner Lajos ur ha igazán testetül lelkestül magyar ember, és magyarságát ő mint a legtöbb hitsorsosa nemcsak negélyezi, hanem azt átérzeni is tudja, — ha ő a mennyire az igazság emberének bebizonyult, annyira a nép embere is tud lenni, akkor eltekint a zsidó kereskedő öns érdekétől és az ujbpesti nép egyhangú kívánsága szerint legkevesebbé egy évig a község méltó feje, a jog és igazság hivatott gyámola lenni vonakodni nem fog.

Szerintünk csak ez az egy polgár csinálhat rendet Ujbpest erkölcsileg teljesen hanyatlott községében, azért ti polgárok bírójelöltnek kiáltásotok ki Wolfner Lajost!

Szterényi Bertalan.

Rendőrségünk.

Nincs nap oly esemény nélkül, hogy rendőrségünk lelketlen brutalitmusáról és vakmerő gaztetteiről a hajmeresztőnél is hajmeresztőbb, a botrányosnál is botrányosabb dolgokat a vérgéztett nép regélni nem tudna.

Oly mesés alkotmányos életünkben hihetetlennek tetsző hírekről kell értesülnünk, hogy vajmi nehezen tudjuk magunkkal elhitetni és magunkat azon helyzetbe beleképzelni, miszerint nem a kozákok vad birodalmában, hanem a magyarok szabad hazájában élünk, — hogy nem az önkény suhogató kancsukája, hanem parlamentáris népképviselőt alkotta törvények alá vagyunk vetve, — hogy nem a szuronyok százezrei által támogatta zsarnokság, hanem alkotmányos hatalom uralkodik fölöttünk.

Egy Sziberiának kényszermunkára száműzött boldogtalan népei felett függetlenül és teljhatalommal domináló kozák hetmann, kiben sem könyörület sem szánalom nem él,

gos kacajra fakadt. Az ismerős hangokra rögtön megfordult a meglepett leányka s bátyját fölismeré, ki kalapját a puha gyepre dobá. Vége volt a félelemnek! Örömsikojjal rohant a viszatért bátya ölelésére s édes, testvéri csókkal üdvözölé azt.

— Milyen szép, hogy megleptél minket, — szolt örömmel. — Hanem az nem szép szokás tőled, — szolt hirtelen duzzogva, midőn az előbbi kis jelenet ismét eszébe jutott, hogy így ijesztgetsz.

— Hahaha! — kacagott fel az ifjú, — igazán megijedtél? Ugy néztél ki, mint egy megfutamló őzike. Kár, hogy nem láthatott Ede barátom, ki melleleg legyen mondva, igen derék fiu.

— Ki az? — kérdezősködött a leányka kíváncsian.

— Ki? Ugye-e szeretnéd tudni? De nem mondom ám meg! — kötődött Vilmával a bátyja. No de mégis megmondom, hogy egy kis élefelejtesszem veled előbbi ijedelmedet. Ó R. község néptanítójának a fia, neve Tavasz Ede. A városban ismerkedtem meg vele. Most együtt jöttünk éppen. Egyébiránt majd megismered őt személyesen, mert hozzám többször el fog jönni, s akkor majd magad ítéldet róla. Csak bele ne szeress! — tevé hozzá tréfás figyelmeztetéssel, mire a leánykara pillanta s észre véve, hogy annak arca biborpiros. — De mi lelt téged? — kérdé meglepetve s hirtelen megállván, szeméit fürkészőleg tapasztá Vilma kipirult arczára.

— Semmi, — szolt ez könnyű zavarral küzdve. Majd ismét erőltetve mosolygott s így szolt: — Mi itt haszontalan csevegéssel töltjük az időt, holott papát és mamát még nem is üdvözölted. Mint meg lesznek ők is lepve! — szolt aztán egyszerre ismét vidoran. — Jer, siessünk!

kiben a minden nemesebb emberi érzés tüze teljesen kialudt és ki az emberiséget már o lybá nézi, mintha ez csupán a földre azért rendeltetett, hogy kénye kedve szerint bánhasson el vele, — noha szívtelen kegyetlenségében az embert mint az undok lérgyet eltiporni megsemmisíteni minden lelki furdalozás nélkül képes, — oly nyomorult és vakmerő cselekedeteket nyíltan és szabadon a gyilkos lynchttól félve elkövetni nem merészelne, mint a minőket szabad hazánk alkotmányos Ujbpest községében a rendőrség eddigelé akadálytalanul és büntetlenül egyrészt állami és községi kötelemeinek eleget tevő polgárokkal, másrészt a hatalmába került szerencsétlen néppel elkövet.

Minden hajszála égnek meredez, azon a torvény iránt érzékkel bíró embernek, ki rendőrségünk embertelen, lelketlen és brutális üzelmeiről tudomást nyer és undorral, megvetéssel fordul el a tiszteletet parancsoló felsőbb törvényhatóságoktól, melyek egy ily éhhetetlen és nyomorult hatalmával visszaélő hivatalnak egekbe kiáltó nemtelen és gyalázatos miveletoit megakasztani nem tudja vagy ha tudná is, megakasztani nem akarja.

A dusan fizetett rendőrség kegyelméből a községünkben is titkon üzni megengedett prostitucio korcsajtásainak virágzásáról nem is szólunk; — a gazdag jutalomért különös engedményekben és kiváltságos jogokban szabályellenesen és törvénytelenül részesülő kávéházak, pálinkabutikok és másféle bünbarlangokról pusztá említésnél egyebet nem is teszünk; — hisz ez oly általános ismert bűne az egész magyarországi rendőrségnek, hogy azt már minden veréb a háztetőről csiripeli, a nélkül, hogy ezen galád visszaéléseknek teljesen elejét venni mindedig a miniszeri vagy államrendőrfőnöki szigorú erélynek sikerült volna.

Tehát nem is ezen általános corruptiv rendőrségi állapotokról szol a mi cikkünk, — bárha már ezek is megkövetelnék hogy a hazafias feladatának magaslatán álló publicisztika mindennap mig azok gyökerestül és alapjukból jobbra nem fordulva meg nem változnak, méregbe mártott tollal kiméletlenül támadjon az intéző körökre.

Ama vadállatias kegyetlenségre, a mely mindennap megjelen egy egy lelket felháborító

TÁRCZA.

Mégis egyesültek.

— Beszély. —

Kudelka Kornéliától.

(Folytatás.)

— Ede, mi lelt? — kérdé, midőn már válni készült.

— Nem tudom, — válaszolá ez némi zavarral, — valami kimondhatatlan érzés fogott el, melynek kifejezést adni nem tudok; ennek tulajdonítsd szórakozottságomat. Isten veled! — s baráti kezet fogván, — Ede — így hívták tehát amaz ismeretlen ifjut — R. községbe sietett szülei ölelésére, mig Béla az erdei lak felé vevé útját Utközben azon tréfás gondolatra jött, hogy Vilmácskát megijeszti. A gyepamlatot azonban üresen találta, de a mint a kerten át egy lugas mellett haladt el, egy népdal szövegét hallá abból édes, ábrándos hangon előtörni. Rögtön megismeré Vilma hangját

— Mivel lehetne őt legjobban megijeszteni? — kérdé önmagától. — Jöttöm váratlan, — gondolá, mire hirtelen valami gondolat ötlött eszébe, mert arczát vidám, hamiskás mosoly eleveníté föl. — Igen, ez lesz a legjobb! — mondá majdnem fenhangon jókedvében, mit azonban a kis éneklő szerencsére nem hallott meg.

Erre lassan a lugashoz sompolygott s látá, hogy a leányka háttal van fordulva. E körülmény csak elősegíté célját. Kalapját jó mélyen arczába húzván, hirtelen átölelé őt s egy csattanó csókot nyomott ajakára. Vilmának nem volt ideje magát védelmezni, oly hirtelen történt ez a kis megtámadás, nagyot sikoltott s midőn egy ifjút látott maga előtt, kiben ijedtsége és a lehúzott kalap miatt bátyját hirtelen föl nem ismeré, futásnak eredt. Erre Béla han-

Béla nem tett ellenvetést s nemsokára együtt volt a család s boldog, hogy Bélát is körükbe fogadhatták. Vilma, midőn a kérdezősködésekre került a sor, lassan kisurrant a szobából, nem vevé észre senki távoztát. Kis lugasát keresé fel, most azonban nem énekelt, hanem helyet foglalván, kis kezeibe nyugtatá szép szöke fejét, mig szelid, ragyogó kék szeméit ábrándosan függeszté maga elé. Vajjon miről gondolkozhatott? Egy önkéntelen mozdulata elárulja ezt nekünk. Ugyanis álmodozásában mindket kezét szívére szorítá; tehát ama kis érző hely igazgató most gondolatait, az kergeté néha gyöngéd arczába a bibor hullámokat. Igen, ő álmodozott; ábrándozott ama fekete, lángoló s oly mély tekintetű szemekről, melyek egykor oly kifejezésteljesen nyugodtak rajta s melyeket feledni nem tudott s a mult képei újra és újra föllevenedve álltak lelki szeméi előtt. Emlékezék, hogy midőn másodsor összejött amaz ifjúval, Tavasz Ede nek mondá magát, emlékezék azon rövid szóváltásokra, mik közöttük fölmerültek.

— S most ő itt van, — gondolá, — látni fogom, beszélni fogok vele, hisz Béla mondá, hogy barátja. — S e gondolatokra kimondhatatlan édes öröm szállta meg őt.

Egy kis madár szállt a lugásra vigan csicseregve s kíváncsian be betekintgetve, mintha figyelmeztetni akarná a leánykát, hogy mért oly hallgatag. Ez hirtelen magához tért s boldog, sugárzó arczezal énekelt el ismét egy dalt; majd ferge léptekkel a házba sietett s bátyját keresé fel.

III.

Másnap a délutáni időben együtt ült a család a terrazon, csak Béla hiányzott. Az apa leányával enyelgett, tréfálkozva vele, hogy ma

gyalázatos ténnyel a rendőrségi gazság és zsarnokság skandalózus krónikájában, — ama az elbizakodás, urhatnomság és a tuhatalmaskodási vágy szülte rendőri nyomorult brutalitásokra, melyek rendőrségünk fejét — a zsidók által félistennek felavatott és az aranyborjút pótoló ujkori bálványuként imádott Chapó Gézát — egyenlővé teszik a rabló Básta, a zsarnok Hóra a hóhér Caraffával, — ama középkori inkvizicionális ördögi miveletekre, melyek az ujpesti büzhödött börtön falai közé került szerencsétlenekkel a mi rendőrségünknek tartott gyilkosok és banditák nyomorult szövetsége által elkövetettek kívánjuk itt az eddigi jajveszékésünk elől bedugult fülekkel kitért, panaszhangunkat meghallani nem akart felsőbb hatóságoknak és az eddig szemben ezen alkalmas szavakkal nemis jellemezhető gyalázatos üzemekkel passzív megtartást tanúsított érdekelt ujpesti közönségnek figyelmét felhívni.

Hát ennek a koromfekete lelkiismeretű rendőrségnek a leghitványabb gonosztevő a zsidók istenesítette Chapó Géza alatt, a zsarnok karmai közé kerültekkel éreztető egész közönséges hatalmi fegyvere a kardlap a revolvertusa, a somfadurung, a kéz és lábbilincs; rendkívüli fegyvere pedig a láb alól való eltevés, a gyilkos fojtogató kéz.

Tehát nemcsak undort gerjesztő testi kínzásoktól, de még az emberek élete ellen elkövető legvérlázítóbb merénylettől sem riad vissza, ez a nép filéreiből drága pénzen tartott nyomorult rendőrség.

Es ezt nekünk tudnunk és mindannak dacára túrnunk kell.

Az a rendőrség melynek jótékony és magaslatos hivatása van a népet és emberiséget óvni és oltalmazni, az élet és vagyon biztonság fölött Argusz száz szemével őrködni, — az a rendőrség sokkal félelmetesebb szörnyeteg mint azok, kik a rendőrségi intézmény létesítését szükségesé tették, t. i. az emberiségnek minden isteni szellemnélküli gonosz hajtásai, a becület szép egyenes útjáról a becstelenség poklába letevétek...

Azonban mi hajlandók vagyunk hinni, hogy ezen a rendőrségi hatalom talárja alatt besztialis miveleteit akadálytalanul és zavartalanul üző gaz rendőrséggel szemben a felsőbb ha-

tóságok hatalma és a népek ereje szunnyadt és pihent csak de nem semmisült végleg meg, — és mielőbb már véget vetve ennek a „Panduren virtsaftnak“ megfogja értetni nyomorult rendőrségi bűnbánásával hogy a magyar büntető törvénykönyv nem haszontalan papirdarab, mely tén a hivatalos helyiségek zugaiban a molyoknak kitéve csak hever, hanem oly hatalom mely jogait követelni tudja.

Itt volna már az ideje annak, hogy a felsőbb hatóságok a minden bizalmat veszített nép előtt bebizonnyítsák, miszerint e hazában az igazság nemcsak akadémikus fogalomban, de tényleg is él és létezik.

Es ha ez valóban él és létezik akkor első sorban is annak szemben a mi élbetetlen rendőrségünkkel szemben kell érvényt szerezni, azon rendőrséggel mely fennállása óta számosabb bűnt követett el, mint a mennyi csillag isten szép egén van.

Előfizetési felhívás!

Minden vasárnap megjelenő lapunkra, felhívjuk a tisztelt ujpesti közönséget hogy előfizetéseiket megtenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egész évre.....	5 frt — kr.
Fél „.....	2 „ 50 „
Negyed „.....	1 „ 25 „

Előfizetőinknek azon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bár mi ügyükben lapunkban díjlatlanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek.

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével kiadóhivatalunkba (Ujpest: Sándor-utca 3. sz.) küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Friedmán József ur fürdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tözsdejében, Kriszt József, Földessy

Károly, Dominigg testvérek Haller és Lukácsovics és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Az „Ujpest“ kiadóhivatala.

Különfelek.

— Szerkesztőnk elköltözése. Szerkesztőnk bizalmas kezektől eredt hozzá intézett levelekben értesítettett, hogy az ujpesti községvázi hivatalos bűnbanda jellemileg hozzá épen méltó idegen importált zsoldosokkal, élete ellen ismételve merényletet akar elkövetetni, és hogy a dús pénzen bérelt kreaturák már napok óta reá orvul támadandó, utána éjjel nappal szimatolnak. Miután a Szerényi vér-hajszának valódiságáról szerkesztőnk önnönmaga személyesen is meggyőződött, a zsidóktól üldözöbe vett és már több ízben gyilkos kezektől megtámadott életét a vérvadak ellenében biztonságba hozandó hétfőn f. hó 8-án délelőtt Ujpestről végleg elköltözni, és lakását a fővárosba áttenni kénytelen volt. A jelen eset közbiztonságunkat annyira jellemzi, hogy felmentve érezzük magunkat azt e helyen is bővebben méltatni, azt azonban az ügyre vonatkozólag még felemlítjük, hogy szerkesztőnk vére után szomjúzó zsidók bérelte idegen nyomorult gonosztevő hadnak vezető és vezénylő vezére Both Ferencz borbélymester, ki a gyilkolásra bérelt trupnak zsoldját folyóvá teendő, a pénzeket a generalissimus Boskovits Diamantstein utalványára „Szerényi láb alól eltevésére gyűjtött pénzek“ pénztárából kapja. Ennek kapcsán tudatjuk, hogy szerkesztőnknek mostani lakása „Budapest, VIII. Eszterházi utca 6. szám. I-ső emelet 3-dik ajtó, mely egyszersmind e lapok szerkesztő-ségi irodájának is szolgál.

különösen jó színben van, mi lehet ennek az oka? A leánya védte magát, majd még inkább kipirultak arcai, míg szemei különös fényben tündököltek. Egyszerre a kerti útra pillantott s azon bátyját s amaz ifjút látá erre közeledni, mire látható zavarral hajta fejcskékét munkája fölé s úgy tett, mintha a közeledőket észre sem vette volna. Az anya és apa ellenben kíváncsian néztek a jövők felé s a szép, nemes arcú ifjú rokonszenvéket azonnal megnyeré. Béla bemutatá barátját szüleinek, majd a piruló Vilma-nak; az ifjú reá függeszté sötét, lángoló szeméit, melyek tekintete elől a leánya szerényen sűtö le az övét.

— Már voltam oly szerencsés nagysádat tavaly több ízben láthatni, de ez nem zárja ki, hogy kegyed talán azóta feledett, — szólt kissé félénk hangon az ifjú, de rögtön kiderültek vonásai, midőn a leánya szives, bár kissé elfogult hangon viszonzá:

— Nem feledém; most is emlékszem még azon pillanatra, midőn ön uram volt oly szives nekem segítségét fölajánlani.

A szülők kérdésére röviden elmondá Vilma azon kis jelenetet, mely őket először vezeté össze. Béla figyelemmel kísérte a leánya minden mozdulatát s annak azon vallomására, hogy nem feledé Edét, sőt ama kis jelenetet sem, világosság kezdett derengeni agyában, visszaemlékezve nővére pirulására, midőn barátját visszajötte alkalmával megnevezé. Vajjon szereti őt? kérdé önmagától, de e föltevésében nem volt még bizonyos, csak annyit látott, hogy az ifjú nem közönyös előtte. — A midőn a társalgás általános lön, Vilma is osztózik annak élénkségében, ár eleinte kissé szórakozott volt. Egy kellemes délutánt éltek át s midőn az ifjú búcsút vett s Béla kíséretében távozott, a szülők igen elismerőleg nyilatkoztak felőle. Vilma nem figyelt oda,

ő az átélte benyomásokat eleveníté föl képzeletében s úgy tetézék neki, hogy az ifjú többször önfelédten nyugtatá rajta sötét szeméit, miknek tüztét el nem viselheté. Édes ábrándjaiból visszatérő bátyja ébreszté föl, ki e kérdéssel zavará őt merengésében:

— Nos kis ábrándozó, miről gondolkodunk? Csak nem a szerelemről, mint egykor? Még most is szeretnéd tudni, hogy milyen lehet az? — kérdé tőle fürkészőleg.

A leánya nem tudván, hogy szive fölött már is az az úr, egész ártatlanul felelé bátyjára emelve tiszta tekintetű szeméit.

— Igen, most is szeretném tudni. Te többször mondád, Béla, hogy az valami oly magaslatos érzélem, mit szavakkal meghatározni nem lehet. Olvastam már sokat róla, de nem tudom, a sok író közül melyiknek van igaza. Bizonyára egyiknek sem, hanem neked, ki azt állítod, hogy szavakkal meg nem határozható érzélem az; azt éreznie kell annak, ki ismerni óhajja.

Bátyja nem faggatá tovább. Barátjára fordítá a beszédet s észrevezé, hogy Vilma ismét elpirult. A nap laseankint alászállt már s bucsúsugarait lövellé a testvérpárra, kik még egy sétat tettek együtt a kertben beszélgetve s midőn elváltak, az ifjú majdnem bizonyosnak hitte előbbi föltevését, t. i. hogy Vilma szerelmes barátjába.

Ede ezután többször meglátogató Soóvárykat s mindjobban beleszeretett a leánykába. Ez még nem tudá, hogy szerelem-e az, mi őt az ifjúhoz vonza, mi őt boldoggá teszi, ha őt láthatja; ő csak érzett, de érzetének nevet adni nem tudott s ép ez adott neki bátorságot. Végre elkövetkezett a pillanat, mely megmúránt neki, hogy ő teljes szerelemmel van az ifjú tatá Igen, a mi eddig elrejtve öntudatlanul, de

folyton élt szívében, azt életre kelté néhány rövid szó a szeretett ifjú ajkairól.

Egy szép délután Soóváry és fia a városba kocsikáztak, neje főfájásról panaszkodván, visszavonult szobájába. Vilmát a lugasban pillantjuk meg, egy könyvet tart kezében s olvasni látszik belőle, de a folyton egy helyre nyugtatott tekintet elárulja a figyelmes szemlélőnek, hogy gondolatai nem a könyvnél, hanem máshol kalandoznak. Annyira elmélyedt, hogy a közeledő ifjút észre sem vevé, csak midőn már előtte állt. Fől akart ugrani és elfutni, hogy az ifjú észre ne vegye zavarát, de késő volt már, ott állt előtte s ami fölünhetett volna a leánykának, ha oly elfogult nem lett volna, az a különös komolyság arczán, mely nemes vonásaihoz oly szépen illett s mégis bizonyos zavar és tétova egész külsején; mindezek Vilma figyelmét kikerülék. Elfogultan mutatott egy közeli padra, hogy foglaljon helyet, de az ifjú állva maradt, arczán elhatározottság villant át s a leánya remegő kezét megragadván, szivből jövő hangon szólt:

— Szeretem kegyedet, szeretlek téged Vilma, hogy miként, azt nem mondhatom, de annál inkább érzem. Oh! mondd, szeretsz-e te is?

Lehetetlen leirni az érzelmet, mely Vilma szívében hirtelen átözikázott. A fátyol szétseakadt szeméi előtt, ő érzé, hogy szeret, hogy régen szeret már. Boldog volt. Szó nem jött ajkáról, hanem egy kimondhatatlan érzélem hatása alatt önkénytelenül borult azon kebelre, mely egyedül érte hevült. Szép fejét oda nyugtatá az ifjú vállaira s annak sötét szeméihez emelé szeméit, mikben a szerelem egész menyországa ragyogott az ifjú felé. Ez megérté a szokatlan feleletet, sokáig nézett amaz áruoló csillagokba, majd az első csókot nyomá a leánya kis bibor ajkára. Boldogok voltak mindketten, ők szerettek. Egy-

— Nyilatkozat. Az „Ujpest“ ez ideig 2-ik számában, a „Különfélék“ rovatában, „Elvhűség“ cím alatt egy hír jelent meg, mely nevémet is felemlítve oly dologgal foglalkozik, mit szó nélkül nem hagyhatok egyrészt a tények nem összhangzásáért, másfelől saját személyem bírálásáért. Nem czéлом egyesek privát ügyeit kutatni, nem kritizálni, csak arra reflektálok mi nyilvános, miben magam is tényező voltam. Agoston János soha nem vágyódott e lap szerkesztésére. Mikor Sztérényi szerkesztő urat elfogták, én ismerve őt s lapját, eltökéltem hogy nem hagyom lapját megbukni. Kimentem Ujpestre, ott Friedmann urral megbeszélve a további teendőket, odajutottunk, mivel én nem vagyok ujbpesti lakos, hogy felkérjük Agoston János urat, mint függetlenségi antisemita polgárt hogy vállalja el a névleges szerkesztést felelőséggel. Ő ezt azon feltétellel vállalta el, ha én szerkesztem a lapot. Megegyeztünk. Így volt tehát a megállapodás, mibe én örömmel egyeztem bele, hisz nem hírt, név, akartam, csak Sztérényi ur személyéért és lapjáért. Ez megjegyzésem a „feltolakodásra“, s ez a tényállás is. A mi a jelen politikai, családi, községi érintkezéseit illeti Agoston urnak, arra nem térek, át ez az ő dolga, feleljen, is érte. De van még egy kitél a nevezett hírből mely egy ék nem helyes (vagy helyes?) használásával furcsán kétértelmű s mi leginkább ösztönöz arra hogy felkérjem t. szerkesztő urat, vagy kiírja érthetőleg, vagy rektifikálja az irálynak „alapfeltételeit stb.“ részt: En értem mit kifejezni akar, de sokan megütözték e kifejezést mint mondák ez furcsa köszönet. En csak azt feleltem hogy sajtóhiba, de nem rossz akarat, mert ismerem az ügyet s a kifejezni akaró célt. Hiszem, hogy igazat ad t. szerkesztő ur is legközelebbi számában. Bpest, 1885. jun. 8. Pásztor Lajos.

Fenti nyilatkozatot egy egyszerű ék okozta sajtóhiba provokálhatta csak, mert semmi sem volt oly távol tőlünk mint Pásztor urnak, általunk rendkívül tisztelt személyét megtámadni akarni. Mi sokkal inkább elismerjük Pásztor Lajos urnak érdemeit és sokkal nagyobb köszönettel vagyunk irányunkban tanúsított barátságáért sem hogy mi ama „Elvhűség“ cím alatt megjelent közleményünkben őt is támadással illetni akartuk volna. — A „feltolt“

szere ez ifjú fölserkent mámorából, melybe őt boldogsága ringatá.

— Holnap utazom, — szólt, — te szeretsz, e tudat erőt fog nekem adni, midőn látásodtól oly soká meg leszek fosztva. Két évig nem láthatlak, mert ha birni óhajtlak egykor, küzdelem kell a létért, mely jutalmul boldogságot ígér nekem.

Hűséget esküdtek egymásnak s az ifjú utolsó csókot nyomván a könnyező leányka ajkaira, nehéz szívvel, de boldog reménnyel távozott. Dolgozott, küzdött, hogy minél előbb állást biztosítson magának s megalapíthassa boldogságát. Ritkán hallott Vilma felől, de bizva annak szerelmében, várt és dolgozott.

Végre elkövetkezett az oly epedve várt óra. Czélját elérte; most tehát szabad volt neki is nyíltan bevallani szerelmét s a leányka kezét kérnie. S e tudat boldogsággal tölté el keblét.

Megérkezvén, másnap az erdei lak felé sietett dobogó kebelével, de hajh! mi várt reá! — Bélával találkozott először, ki örömmel, de némi zavarral is üdvözlé őt s azon kérdésére, hogy nővére mint van, még nagyobb elfogultsággal közlé, hogy férjhez ment egy közeli gazdag birtokoshoz.

Az ifjú a váratlan csapástól, mely, mint villám a tiszta, felhőtlen égből, hirtelen találta őt, megtántorodék, arca holthálvány lón; de hirtelen visszanyeré legalább külsőleg nyugalmat s Bélát köszöntve, gyorsan távozik. Ez résztvevő pillantással tekintett utána s bánatosan suttagá:

— Mennyire szerették egymást! s boldogtalan mindkettő. Szegény, szegény Vilma.

(Vége következik.)

szó és más egyéb a közleményben foglalt kifejezések nem vonatkoztak másra mint Agoston Jánosra és rendkívül sajnálhatjuk csak, hogy Pásztor ur a sajtóhiba okozta „vessző“ miatt azt magára vette.

— Kifelé áll a szekérrudja mult számunkban hozott közleményünk miatt Brozorád Gyula szobrász ur előttünk jogos indignációjának adott kifejezést, mert mintegy sértésnek tekinti magára nézve azt, hogy mi az ő országzerte művészi körökben ismert jó nevét teljesen kiírva és ugyanazon alkalommal a gyilkos rendőrbiztos nevével említettük Mi eme indignációt méltányoljuk, a sértést pedig határozottan annak tartjuk is és azért Brozorád urtól megmondolatlan cselekedetünkért amit akaratlan botlásunknak elismerünk bocsánatot és elnézést kérünk.

— Szemérmellen tolakodás. A pártolás hiányában megjeleni megszűnt „Ujpesti Hírlap“ újabb megjelenése érdekében, egy bizottság a bírókandidátus Kuthy Istvánnal az élen házról-házra jár előfizetéseket és támogatást koldulgatni a polgárságtól. Ha e lap névleges szerkesztője Agoston János kezében, a programhoz hiven az eltiprott jogait és elnyomott érdekeit a népek igazán és lelkiismeretesen minden hajhászott önös czél nélkül képviselné, akkor valóban szívből örvendenők annak újabb megjelenésének, mert azt tartjuk, két erő minden körülmények között nagyobb, sikeresebb és üdvösebb munkát végezhet mint egy. — Azonban megismertette magát e halottalból feltámasztandó lapnak idegen tollakkal eddig ékeskedett és a jövőben is magát ékesíteni akaró névleges, — r e n d k i v ü l j e l l e m e s (!) — de annál még élelmesebb szerkesztője olyan elvhű embernek, ki a mint a megélhetés csak kívánja antisemita, filosemita és zsidó tud lenni egyszerre, vagy időnkint, szóval: hig veleje és tág szíve az és azé a miért és a ki jószágigazgatói kiéhezett és korogó gyomrának kenyérmerzsát dob — a koldulgatást a polgárság köreiben a csak Agoston Jánostól kitelhető legszemérmelenebb tolakodásnak tartjuk, mert ezzel a jóhiszemű szegény nép erkölcsileg mintegy arra kényszerítettük, hogy saját ellenségét fizesse. Igenis fizetett ellensége lesz az esetleg majdan megjelenő „Ujpesti Hírlap“ a népek, ellensége, mely a szegény népek pénzét zsebre vágva a községi és zsidó bűnbándának érdekei mellett fog a nép legaktuálisabb érdekeinek lelkiismeretes önzetlen védelmezője, ellen harcolni.

— Tanügy. Következő sorok közlésére kértünk fel az állami elemi népiskola igazgatóságától Az állami elemi népiskola 1884-5 ik tanévi vizsgarendje: Junius 15-én Hétfőn d. e. 8—12-ig az összes IV-ik és az V—VI ik fiú osztályok Junius 15-én Hétfőn d. u. 3—7-ig Az összes IV-ik leány osztályok Junius 16-án Kedden d. e. 8—12 ig Az összes III-ik leány osztályok Junius 16-án Kedden d. u. 3—7-ig Az összes III-ik fiúosztályok Junius 17-én Szerdán d. e. 8—12 ig az összes II-ik fiú osztályok Junius 17-én Szerdán d. u. 3—7-ig az összes II-ik leány osztályok Junius 18-án Csütörtökön d. e. 8—12-ig az összes I-ső leány osztályok Junius 18-án Csütörtökön d. u. 3—7-ig az összes I-ső fiú osztályok vizsgája fog megtartatni. Junius 19-én Pénteken d. e. 8—12-ig az iskolai takarékpénztári betétek osztátnak ki. Junius 20-án d. e. 8 órakor bezáró hálaadó istentisztelet leend, minden felekezet saját templomában gyűlvén össze Junius 22-én d. e. az értesítők és bizonyítványok osztátnak ki. A nyilvános vizsgák a templom utcai helyiségében tartatnak, melyre a szülők és a tanügybarátok tisztelettel meghívotnak.

Ujpest, 1885. Junius 10. Máty Lajos igazgató

— A Duna áldozata. Schwarz Lipót mészáros hétfőn, f. hó 8-án reggel 16 éves Ignác fiát, a lovat usztatni küldötte. A fiú az apai parancshoz hiven kocsi elé fogta a lovat és levágtatott a Dunához hol megérkezve, a lovat kocsiával együtt a vízbe hajította. A szerencsétlen fiúnak azonban ez volt az utolsó lóhajítása, mert a szőke Duna árja által a kocsi hihetőleg elragadtatott és arról egyszersmind a rajta ülő gyeplőt tartó jó „Nácsi gyerek is,“ — ki szegény, lovastól a hullámokban adta ki fiatal életének utolsó lehelletét. E szomorú hír csakhamar elterjedt az egész községben, mire a szerencsétlenség színhelyéhez tömegestül tódult a nép, a melynek kebelében találkozott egy pár bátor, férfiú, kik a hulla kifogására vállalkozván an-

nak keresésére indultak. — Az sikerrel is volt, minthogy a szerencsétlenül járt fiút kezeivel a gyeplősárhoz göresösen kapaszkodva, a vele együtt megfuladt lovának és halálát okozta kocsijával a Duna vészes hullámaiból kihúzták. — E váratlanul bekövetkezett haláleset nemcsak a szegény fiú szülőit sújtotta le, de az egész község apraját nagyját a fájdalmas részvét a szerencsétlenség fölött szokatlan izgalomba hozta. — Ime ismét egy tanulsággal több, hogy a szülők gyermekeiket ne küldjék egyedül fürödni, annál is inkább mert okulhatnak még azon is, hogy már ezen szerencsétlen esetet megelőzőleg mint értesülünk vasárnap e hó 7-én egy 12—14 éves fiú fürdés közben a Dunába fult. Óva intjük a szülőket a legszigorubb felügyeletet gyakorolni a gyermekek felett, nehogy ők a most megkezdendő szünidők alatt, tudtok és beleegyezésök nélkül bárhova is távozzanak, miután az ily ellátások közönségesen dunai fürdészel szoktak összekötve lenni. A gyermekek egészsége és edzése megköveteli ugyan a hideg fürdőt, de a szerencsétlenségeknek elejét veendő, menjenek a szülők maguk gyermekeikkel azt venni. — Szivleljék meg a szerencsétlenségtől eddig megkímélt szülők e sorokat és akkor nem köszönthet egyhamar ismét oly lesújtó gyász a családokba, mint a minő most Schwarz Lipót mészáros családját érte.

— A lutheránus község mint értesülünk a lelketlen zsidó uszora által dobra került templomát mely most Odry Lehel ur lakházát és tulajdonát képezi ismét visszavásárolni volna hajlandó. Mi rendkívül örvendenénk, ha az egyház tanácsnak sikerülne az alkut Odry urral létesíteni, a mi annál könnyebben megis történhet, mert jól értesültségünk mellett ugy tudjuk, hogy Odry ur tekintve a vételnek nemese czélját és szent rendeltetését oly kedvező és elfogadható feltételekhez kötötte a templomból nyaralóvá lett házának eladását, hogy az ha nem realizáltatik, csak az egyházközségnek vallása iránti közönyének és könnyelmű megmondolatlanságának lesz tulajdonítható.

Szerkesztői üzenetek.

— F f ur. Kérésének, ez idő szerint mi sem feleltünk meg, azonban azzal még nem mondtuk, hogy egyet mást a beküldöttből közölni nem fogunk; — de mikor halljuk önt kérdeznit, — amire azt feleljük, hogy azt most még meghatározni nem tudjuk. B. — háztulajdonos ur. Az ügyet most behatóan tanulmányozzuk a végből, hogy teljes képet nyújthassunk a bűnös visszaélésekről melyek a telkekkel üznetek. A szerződéseket illetve már most oda nyilatkozhatunk, hogy azok törvényellenesek, mert az önbizáskodást tartalmazzák és más egyebet a mi minden, csak nem szabályos. — Ha tisztában leszünk az ezen ügyre vonatkozó törvényekkel akkor egy cikksorozatotban, vagy tán egy kis önálló ezen ügyet felkaroló könyvben fogunk érdemlegesen a tárgyhöz hozzászólni.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérényi Bertalan.

HIRDETÉSEK

és

nyiltterek

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.